

NOTAT

Lov om ændring af lov om forsikringsformidling.

Erhvervsudvalget
L 52 - Bilag 5
Offentligt

Økonomi- og erhvervsministeren har den 9. ds. fremsat forslag til Lov om ændring af lov om forsikringsformidling (L52).

FMF er enig i det overordnede sigte med lovforslaget, nemlig at skabe gennemsigtighed samt at sikre kunderne uvildig rådgivning. Lovforslaget har imidlertid i den foreliggende udformning en række negative konsekvenser, der vil medføre:

- **konkurrenceforvridning**, fordi mæglerbetjente kunder økonomisk stilles ringere end de kunder, der er betjent direkte af forsikringsselskabernes assurandører,
- **nedsat mobilitet og konkurrence**, fordi mæglerbetjente kunder ikke kan skifte selskab før de af selskabet finansierede etableringsomkostninger er tilbagebetalt,
- **tab for mæglerbetjente kunder**, fordi de ikke kan udnytte bedre alternativer på markedet på samme måde som de direkte betjente kunder, der ikke belastes af uafskrevne etableringsomkostninger, samt
- **svækket konkurrence** mellem forsikringsselskaberne, således at kunderne også risikerer forhøjede præmier.

1. Uvildighed og gennemsigtighed kan sikres uden øgede omkostninger og uden svækket konkurrence.

Sigtet med lovforslaget er dels, at forsikringsmægleres aflønning skal være gennemskelige og veloplyste for kunderne og dels, at forsikringsmæglerne skal levere rådgivning på et utvetydigt og uvildigt grundlag.

Forsikringsmæglerforeningen i Danmark (FMF) er enig i sigtet og er derfor positivt indstillet overfor opstramninger af lovgivningen, mens vi dog samtidig må advare kraftigt mod de negative effekter som den nuværende udformning af lovforslaget vil medføre.

FMF erkender således, at en mæglers provisionsmodtagelse - uagtet at der i dag er oplysningspligt – principielt vil kunne føre til, at der kan sås tvivl om mæglerens uvildighed. Den risiko, der skal elimineres med lovændringerne, er med andre ord, at mægleres ikke fristes til at anbefale det selskab, som giver størst mulig provision.

Allerede med den nuværende lovgivning er det ulovligt for en mægler at anbefale en kunde en bestemt løsning alene for egen vindings skyld, men for at undgå enhver mistanke er det **FMF's forslag**

- **AT** ALLE provisioner anses for kunderabatter, der ubeskåret går til kunderne, således som lovforslaget foreslår i forhold til placering i udenlandske forsikringsselskaber.
- **AT** kunderne egenhændigt indgår aftaler med mæglerne om, hvordan denne skal aflønnes.
- **AT** der indføres et skærpet tilsyn med mæglerens adfærd, kombineret med bødestraf og fratagelse af retten til at virke som mægler.

Der sikres derved fuld gennemsigtighed, ligesom det sikres, at de provisioner, som forsikringsselskaberne på forhånd har indregnet i præmien kommer kunderne til gode.

2. Forslaget fra FMF fjerner provisionen fra forsikringsselskabet til mæglerne.

Forslagets essens er således, at alle provisioner/rabatter ubeskåret går til kunderne, og at kunderne selv indgår direkte aftaler med mæglerne om aflønningens størrelse. Dermed fratages forsikringsselskaberne indflydelse på størrelsen af honoraret til mæglerne, hvorved aflønningsmodellen ikke kan få indflydelse på mæglerens anbefaling til kunden.

Det er i kundernes interesse, at kunderne får adgang til de af forsikringsselskaberne indregnede provisioner, som både omfatter provision ved salg og den løbende servicering. I modsat fald er der risiko for, at selskaberne fastholder uændrede præmier til trods for kundernes brug af mægler til varetagelse af en række opgaver som forsikringsselskaberne fritages for at udføre.

Mæglerens uvildighed ved anbefaling af forsikringsselskab kan således ikke drages i tvivl, idet mægleren giver afkald på provisionen/rabatten, som tilfalder kunden.

De negative afledte konsekvenser af lovforslaget beskrives nærmere i det følgende.

3. Svækkelse af konkurrencen på forsikringsmarkedet vil lede til forhøjede præmier for kunderne.

Det danske marked for skadeforsikring er i dag positioneret således, at mange forsikringsselskaber afgiver tilbud på såkaldt nettobasis, dvs. tilbud uden indregning af mæglerprovision. I disse tilfælde skal kunderne selv afholde omkostningerne til mægleren. På dette område vil der således ikke være nævneværdige problemstillinger.

Visse andre selskaber (specielt udenlandske her i landet opererende selskaber) afgiver tilbud på bruttobasis dvs. med indregning af mæglerprovision – hvilket skyldes kutyme fra hjemstedlandet, ligesom det hænger sammen med, at de ikke selv har et assurandørkorps som kan betjene kunderne løbende med rådgivning.

Derfor overlader de til mægleren at betjene kunderne (og betaler herfor).

Da de danske selskaber gik over til nettopræmie, var der en del af disse selskaber, som beviseligt kun nedsatte præmien med en mindre del af mæglerprovisionen, hvorfor overgangen førte til en samlet fordyrelse for kunderne. For så vidt angår de udenlandske selskaber vil et tilsvarende mønster formentlig vise sig.

I pensionsforsikring forholder det sig således, at langt hovedparten af selskaberne opererer med en fast omkostningsprocent (som pålignes kunderne). Denne omkostningsprocent vil i mange tilfælde være uændret efter et provisionsforbud, hvorfor den enkelte kundes totale udgift generelt må forventes at blive forhøjet.

Man kan således sige, at kunderne ved gennemførelse af lovforslaget kommer til at betale to gange for den løbende rådgivning og servicering, som udføres ved brug af mægler. Denne merudgift kan kun fjernes såfremt kunden modtager rabat (provision) fra forsikringsselskabet for den ydelse som kunden har anmodet mægleren om at varetage. Når kunden, som anvender mægler, ikke benytter forsikringsselskabets løbende servicering, vil det kun være fair, at selskabet giver kunden en rabat/provision herfor.

Opretholdes lovforslagets nuværende formulering fører dette til konkurrencenedsættelse og stigende forsikringsudgifter.

4. Konkurrenceforvridning imellem assurandørbetjente kunder og mæglerbetjente kunder.

Specielt på pensionssiden belyses problemstillingen måske bedst ved følgende eksempel:

En kunde ønsker at indgå en pensionsaftale og henvender sig til Danica Pension (kunne også være ved henvendelse i Danske Bank, som ejer og anvender Danica). Kunden bliver rådgivet af den i Danica ansatte rådgiver (som kun rådgiver om egne produkter). Kunden etablerer herefter pensionsordning i Danica og rådgiveren i Danica modtager i denne anledning en provision svarende til 18-20 % af første års præmie.

Kunden bliver herefter hvert år fratrukket en omkostningsprocent på pensionsdepotet på typisk 4 %. Dette indebærer, at betalingen for "rådgivningen" fra den i Danica direkte ansatte vil være indeholdt i præmien, der kun belaster med en vis procentdel pr. år – i eksemplet de nævnte 4 %.

Hvis kunden derimod henvender sig til en mægler for at få uvildig rådgivning og dermed overblik over hele markedet skal kunden – medmindre han optager lån hertil i pensions-selskabet, jf. pkt. 6 - selv betale rådgivningen mv. i år ét, i modsætning til selskabsrådgivningen som fordeles over flere år.

Lovændringen kan således føre til, at flere kunder vil lade sig "nøje" med rådgivning fra ét selskab i stedet for rådgivning fra den uvildige mæglers side. Dette vil føre til en konkurrenceforvridning i retning af, at det bliver sværere for mæglerne at klare sig i konkurrencen overfor forsikringsselskabernes egne ansatte. Hermed svækkes også konkurrencen mellem forsikringsselskaberne til ugunst for kunderne.

5. Problemer i relation til pensionsbeskatningsloven og skattestoppet.

Problemerne i relation til skatteområdet er isoleret til pensions- og livsforsikringsområdet, og udspringer af konkurrenceforvridningen mellem mæglerbetjente kunder og assurandørbetjente kunder.

I dag er det således, at omkostningen for den rådgivning en kunde får, uanset om dette måtte være fra en assurandør eller fra en mægler, er indeholdt i den præmie/pensionsbidrag som kunden betaler. Dette bevirker, at der i begge tilfælde er fradrag for rådgivningen ved beregningen af indkomstkatten.

Fjernes provisionen som begreb fra forsikringsselskabet, skal kunden separat betale for mæglerrådgivningen, hvorfor det kræver vedtagelse af nye skattemæssige særregler, såfremt fradragsretten skal bevares. Ved det nuværende lovudkast er særregler med henblik på løsning af dette problem søgt indarbejdet i lovudkastet, men det er reelt op til forsikringsselskaberne at sige ja eller nej til dette, idet der er tale om en "kan" regel.

Det må være indlysende, at såfremt der er skattefradragsret for den fra selskaberne ydede rådgivning, men ikke på samme måde for den gennem et mæglerfirma bestilte rådgivning, vil dette føre til, at færre anvender den uafhængige rådgivning, med svækkelse af konkurrencen til følge.

6. Forskelsbehandling af kundegrupper.

Afslutningsvis skal det nævnes at reglerne i lovudkastet for så vidt angår pensionsordninger strider mod Finanstilsynets regler om, at der ikke må gøres forskel på kundegrupper på andet grundlag end det, der følger af risikoforskelle – det såkaldte kontributionsprincip. Gennemføres lovforslaget, således som det foreligger nu, vil det betyde, at mæglerbetjente kunder, der optager lån i pensions-selskabet til betaling af mægleren for ordningens etablering og implementering, vil stå i en væsentligt ringere situation end den pensionskunde, der betjenes direkte af pensions-selskabets assurandør.

I assurandørbetjente pensionsordninger kan kunden således flytte ordningen til en anden pensionsleverandør på et hvilket som helst tidspunkt – uden at skulle tilbagebetale de uafskrevne omkostninger til etablering og implementering. Denne mulighed er derimod ikke tilgængelig for den mæglerbetjente kunde, som - så længe etablerings- og implementeringsomkostningerne ikke er fuldt afskrevet via de løbende administrationsbidrag - kun kan flytte sin ordning ved at betale restgælden.

Lovudkastet medfører derfor også, at den af Regeringen ønskede mobilitet bliver begrænset, idet den mæglerbetjente kunde skal tilbagebetale lånet til pensions-selskabet samtidig med, at kunden kommer til at betale for de assurandørbetjente kunder, der skifter leverandør og efterlader den ubetalte regning til de tilbageværende kunder.

Blandt de argumenter, der oprindeligt indgik i kritikken af forsikringsmæglerne, var blandt andet, at pensionsordningerne blev flyttet fra selskab til selskab med det sigte, at mæglerne flere gange kunne opnå den såkaldte up front-provision, samt at mæglerne - ved at flytte rundt med pensionsordningerne - efterlod de ikke afskrevne omkostninger til de tilbageværende kunder.

For denne up front-provision, eller for dette arbejdsvederlag, skal mægleren sammen med virksomhedens ledelse 1) formulere en forsikringspolitik, 2) gennemføre et udbud blandt relevante pensionsleverandører, 3) udarbejde en vurderingsrapport og indstilling vedrørende de modtagne tilbud fra pensionsleverandørerne, 4) gennemføre ordningens implementering og herunder 5) individuelt rådgive alle medarbejdere i virksomheden ud fra deres individuelle forhold, herunder i forhold til deres evt. eksisterende pensionsordninger.

Alene på grund af opgavernes mængde i forbindelse med flytning af en pensionsordning turde det være indlysende, at kritikernes argumenter ikke kan bære, og at der ikke ligger indtjeningsmæssige årsager for mæglerne til at flytte rundt på kundernes pensionsordninger.

Samtidig må det imidlertid konstateres, at lovudkastet betyder, at situationen nu "vendes på hovedet", fordi det er en kendsgerning, at de mæglerbetjente kunder risikerer at skulle betale omkostninger for de – udtrædende - direkte betjente kunder, hvortil kommer, at mæglerkunderne – til yderligere gunst for de direkte betjente kunder - tillige risikerer at skulle betale etablerings- og

implementeringsomkostningerne 2 gange, hvis de ikke oppebærer rabat (som ikke er sandsynligt, jf. ovenfor).

Det nuværende lovforslag vil få omfattende betydning for landets ca. 1,2 millioner pensionsopsparere, idet disse vil blive påført unødige meromkostninger samt få begrænset deres adgang til uvildig rådgivning. Der kan næppe herske tvivl om behovet for adgang til uvildig rådgivning næppe har været større end i disse tider.

Pensionsopsparernes mulighed for at flytte deres ordning til et selskab som giver højere afkast bliver yderligere begrænset, hvilket er i direkte modstrid med langt de fleste partiers ønske om den højeste grad af mobilitet.

Den generelle samfundsmæssige interesse i, at pensionsopsparerne sikres bedst muligt afkast vil derudover blive påvirket til skade for helheden.

FMF skal til sidst gøre opmærksom på, at lovforslagets formål - gennemsigtighed og åbenhed - ikke blot bør sikres på forsikringsmæglermarkedet, men bør sikres generelt, således at også forsikrings- og pensionsselskaber bliver omfattet af regler om gennemsigtighed. Med det nuværende lovforslag skabes gennemsigtighed på 5-10 % af markedet - men hovedparten af området vil stadig være lukket land for pensionsopsparerne.

Dette kan ikke være tilsigtet med det foreliggende lovudkast.

Den 16. november 2005

FORSIKRINGSMÆGLERFORENINGEN I DANMARK